

Biała szkoła - program wyjazdu dydaktyczno- wypoczynkowego dla klas I-III

Wstęp

Biała szkoła to śródroczny, kilkudniowy wyjazd dydaktyczno-wypoczynkowy uczniów z wychowawcą. Odbywa się w okresie zimowym i jest formą aktywnego wypoczynku, połączonego z nauką jazdy na nartach, edukacją przyrodniczą, regionalną i ekologiczną.

Na miejsca naszych wyjazdów wybieramy góry, ponieważ umożliwia nam to realizację jednego z głównych celów – nauki jazdy na nartach. Pobyt dzieci w nowych, ciekawych miejscach to również świetna okazja do poznania środowiska lokalnego, jego mieszkańców, przyrody, tradycji.

Biała szkoła wpływa znacząco na zacieśnienie relacji między nauczycielem a dziećmi. Dłuższe wyjazdy wychowawcy z klasą stwarzają sposobność do lepszego poznawania potrzeb i możliwości dzieci. Wspólna nauka i zabawa na łonie przyrody, wspólne odkrywanie, zdobywanie sprawności i umiejętności, wzajemne radości i zmartwienia – bardzo integrują klasę. Wreszcie jest to najczęściej jeden z pierwszych wyjazdów dziecka bez mamy i taty, a co za tym idzie świetna szkoła samodzielności.

Głównym celem białej szkoły jest czynny wypoczynek dzieci, połączony z nauką jazdy na nartach oraz poznaniem osobliwości, przyrody i tradycji danego regionu.

Cele szczegółowe:

1. Opanowanie i doskonalenie techniki jazdy na nartach.
2. Poznanie osobliwości krajoznawczych i przyrodniczych regionu pienińskiego.
3. Poznanie życia, zwyczajów i tradycji regionu pienińskiego.
4. Poznanie zasad bezpiecznego zachowania się w górach.
5. Kształtowanie świadomego stosunku do środowiska przyrodniczego i aktywnej postawy wobec jego ochrony.
6. Rozwijanie sprawności fizycznej dziecka - wyrabianie nawyków czynnego wypoczynku.
7. Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotno-higienicznych.
8. Nabywanie umiejętności przestrzegania norm społecznych, kształtowanie kultury współżycia i współdziałania w grupie.
9. Integrowanie uczniów przez wspólną naukę i zabawę.
10. Wdrażanie do samodzielności i pokonywania trudności .

Metody i formy realizacji :

- oparte na słowie (opis, opowiadanie, pogadanka, spotkania z ciekawymi ludźmi, dyskusja).
- oparte na obserwacji (zajęcia w terenie, warsztaty w izbie regionalnej).
- oparte na działaniu(gry i zabawy zespołowe, ćwiczenia w terenie, praca z mapą , szkice w plenerze, dokumentowanie).
- aktywizujące (praca twórcza w grupach , wycieczki , dramy , quizy, konkursy, zawody sportowe).

Treści kształcenia	Oczekiwane efekty pracy ucznia
<p>Organizowanie pobytu na placówce: organizacja dnia, zasady współżycia w zespole, regulamin obozowicza.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Orientuje się w rozkładzie pomieszczeń w budynku i wokół placówki. 2. Zna rozkład dnia. 3. Zna i stosuje się do „Regulaminu Białej Szkoły”. 4. Potrafi współżyć i współdziałać w grupie. 5. Jest zdyscyplinowany. 6. Jest samodzielny.
<p>Jazda na nartach: nauka jazdy na nartach, sprzęt narciarski, bezpieczeństwo na stoku.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opanował umiejętność jazdy na nartach. 2. Potrafi korzystać z wyciągu narciarskiego. 3. Zna zasady bezpiecznego korzystania ze stoku narciarskiego i stosuje się do nich. 4. Jest zdyscyplinowany. 5. Dbą o swój sprzęt narciarski.
<p>Górskie krajobrazy: cechy krajobrazu górskiego, Pieniny, czytanie mapy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Potrafi określić elementy charakterystyczne górskiego krajobrazu. 2. Potrafi wskazać na mapie Pieniny, miejscowość w której wypoczywa. 3. Nazywa najważniejsze pienińskie szczyty. 4. Wymienia charakterystyczne miejsca. 5. Zna legendy związane z regionem.
<p>Parki narodowe: Pieniński Park Narodowy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zna zasady zachowania się w Pienińskim Parku Narodowym. 2. Rozumie celowość ochrony środowiska.
<p>Pienińska przyroda: gatunki objęte ochroną, charakterystyczne zwierzęta</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zna niektóre rośliny i zwierzęta występujące w Pieninach. 2. Dokonuje obserwacji przyrodniczych w terenie.
<p>Bezpieczeństwo w górach: zasady bezpiecznej turystyki górskiej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wie na jakie niebezpieczeństwa narażony jest w górach turysta. 2. Zna zasady bezpiecznego zachowania się na szlaku górskim; 3. Potrafi opowiedzieć o działalności Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego.
<p>Ludzie gór: Górale i ich zwyczaje, specyficzne elementy regionu tatrzańskiego :architektura , strój, gwara</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opowiada o charakterystycznych cechach góralskiej zabudowy. 2. Potrafi opisać strój górala i góralki i nazwać jego elementy. 3. Wie czym zajmują się górale. 4. Zna niektóre zwyczaje góralskie. 5. Potrafi wyjaśnić niektóre słowa z gwary góralskiej. 6. Zna niektóre legendy związane z regionem. 7. Słucha muzyki góralskiej, rozpoznaje

	charakterystyczne instrumenty.
Wspólna zabawa i wypoczynek; Gry i zabawy na powietrzu i na terenie ośrodka, umiejętność współpracy w zespole	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozumie potrzebę aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu. 2. Zna zasady bezpiecznego wypoczynku i spędzania czasu wolnego. 3. Chętnie uczestniczy we wspólnych zabawach . 4. Stosuje zasady zdrowej rywalizacji. 5. Rozwija swoją sprawność fizyczną.
Higiena: higiena ciała, ład i porządek w pomieszczeniach, dobór stroju do pogody.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dbą o higienę osobistą ciała. 2. Dbą o porządek w pokoju, w swojej szafie, przyborach osobistych 3. Potrafi dobrać strój odpowiedni do pogody. 4. Potrafi samodzielnie ubrać się na zajęcia narciarskie

Realizacja celów:

Wyżej wymienione cele zakłada się osiągnąć poprzez:

1. Prowadzenie maksymalnej ilości zajęć na świeżym powietrzu:
  - codzienne doskonalenie umiejętności narciarskich pod opieką instruktora;
  - gry i zabawy ruchowe na śniegu;
  - wędrówki piesze po okolicy-observacje przyrody.
2. Wycieczki dydaktyczne:
  - Wycieczka do Krościenka:
    - zwiedzanie Muzeum Pienińskiego Parku Narodowego- ekspozycji przyrodniczej i etnograficznej;
    - Zwiedzanie Szczawnicy
3. Spotkania z ciekawymi ludźmi.
4. Konkursy i quizy:
  - konkurs czystości
  - konkurs na wizytówkę pokoju,
  - pasowanie na narciarza
  - zawody narciarskie
5. Wdrażanie dzieci do samodzielności poprzez:
  - dbanie o czystość, ład i porządek w pokoju, na stołówce, w rzeczach osobistych;
  - troskę o higienę własną;
  - właściwy ubiór podczas wyjść na dwór, zwłaszcza na narty;
  - dbanie o sprzęt narciarski.
6. Planowe zajęcia lekcyjne - 2 –3 godziny dydaktyczne w ciągu dnia

Materiały i środki dydaktyczne do zajęć :

1. K. Braun - „Zapisane w pamięci – Opowieści o polskiej kulturze ludowej”- Didasko.
2. Mapa Pienińskiego Parku Narodowego, mapa Polski.
3. Album „Pienińska przyroda”, materiały dydaktyczne z muzeum.
4. Podręczniki do klas I,II,III
5. Kasety z nagraniami muzyki ludowej
6. Karty pracy: krzyżówki,
7. Materiały do wykonania książeczki „W Pieninach”.
8. Różne materiały do zajęć plastycznych.
9. Sprzęt sportowy, gry planszowe.

Ewaluacja:

- Rozmowy z dziećmi

Każdego wieczoru w czasie pobytu na białej szkole uczestnicy będą dokonywać ewaluacji zajęć w formie wspólnych rozmów.

- Obserwacja, analiza wytworów dzieci

Uczestnicy będą dokumentować wszystkie działania, obserwacje i spostrzeżenia, w formie zdjęć, notatek, prac plastycznych (np. wykonają książeczkę „ W Pienninach”), pamiętek.

- Zorganizowanie wystawy

Po powrocie do szkoły nastąpi prezentacja materiałów wypracowanych przez uczniów w formie wystawy.

Uwagi:

Prezentowany program będzie realizowany podczas wyjazdu na białą szkołę do Kluszkowców w Pieninach.

Program ma charakter otwarty, można go modyfikować w zależności od potrzeb i możliwości uczniów.

Bibliografia:

1. Lisowska Beata. „Zielone szkoły – programy i scenariusze zajęć.” ,Oficyna Wydawnicza „Impuls”. Kraków 1999r.
2. A. Juskiewicz, W. Went-Program nauczania „Poznaję świat i wyrażam siebie”, Didasko 1999r.
3. K. Braun - „Zapisane w pamięci – Opowieści o polskiej kulturze ludowej”- Didasko

opracowała: mgr Anna Piskozub